

infoblad

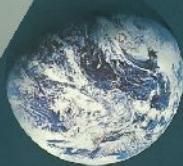
2018

op **Z**

www.op-zet.nl

Zootje in **Z** deel 1

Leven in **Z** 1:220

Inleiding

Bij het slot in het Rosenthal ligt het huis van een handelaar in wol en laken. In de 19de eeuw besloot deze bij zijn huis enige schapen te gaan houden. Er volgden lama's en nog wat andere dieren. Zo ontstond een bezienswaardigheid voor gasten. Nadat hij in zijn hof een heuse walvis liet opzetten werd het volk zo talrijk dat hij zich op de dieren toeleide. Hij kocht ten oosten van Thalbrück grond en stichtte een diergaarde. Je bereikt die via het zuidelijk bolwerk. De diergaarde bevindt zich boven een oude mijn met een kalkoven. Hier gaat het over de eerstelingen die de diergaarde gingen bevolken.

Meestal zitten modelbouwers vol met plannen. Bij mij is dat niet anders. Maar van tijd tot tijd dient zich bij mij een dwaas idee aan, een uitdaging. Dit verhaal gaat over zoiets: een dierentuin. Het kwam eigenlijk door het maken van paarden toen ik de peperdure Preiserpaardjes even zat was. Na vele pogingen lukte er een methode om die paardjes zelf te maken. Toen bleek er opeens veel meer te kunnen. Het hek was van de dam. Er moest een dierentuin komen waarin alle dieren zelf waren gefabriceerd. Dat het een dwaas idee is merk je pas als je de reusachtige berg werk gaat inschatten die zoiets meebrengt, maar toch...

't Is de moeite waard om je eigen zwijntjes door de wei te zien huppelen..

Colofon

redactie: Robert Thalbrück
contact: thalbruck@op-zet.nl
info: www.op-zet.nl

De website op-zet.nl en de daarbij behorende PDF's verschijnen kosteloos als uitgaven van niet commerciële aard voor hobbyvrienden van spoor Z, 1:220. Zij geven primair de visie van de redactie weer. Voor citaten van derden is de redactie niet aansprakelijk.

Commentaar, aanvullingen en correcties zijn welkom, maar aan eventuele fouten kunnen geen claims worden ontleend. De redactie behoudt zich het recht voor wel of niet te rectificeren.

Geheel downloaden en afdrucken van de PDF's bij de website op-zet.nl (op eigen kosten) is toegestaan, mits niet voor commerciële doeleinden. Geheel of gedeeltelijk kopiëren hiervan naar andere websites is niet toegestaan.

Citaten, afbeeldingen of (deel)uitgaven van de website op-zet.nl en PDF's mogen alleen worden gebruikt voor niet-commerciële doeleinden, mits met voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie van opZ.

Inhoud

- 2 Inleiding
- 4 Tekenen
- 5 Lagen karton
- 6 Dikke buffel
- 7 Messing gewei
- 8 Neushoorn in vijven
- 9 De reuzenbeer
- 10 Z-zebrahouding
- 11 Vier zwijntjes

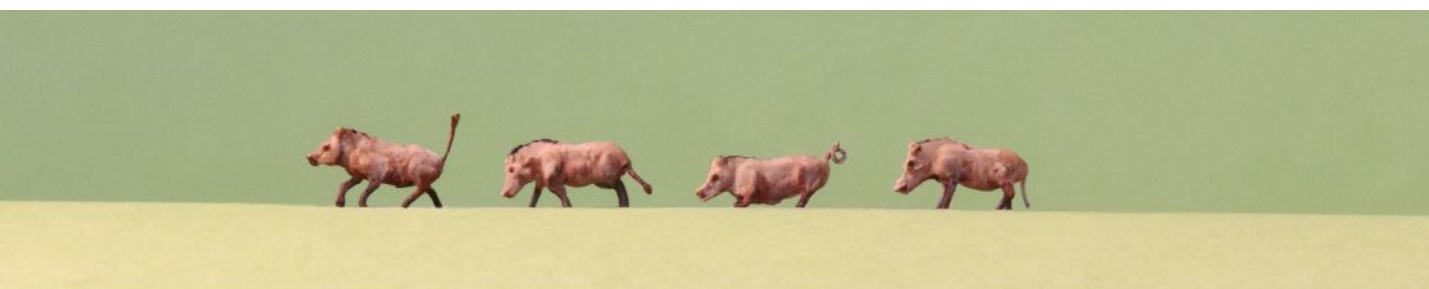
9 De reuzenbeer

8 Neushoorn in vijven

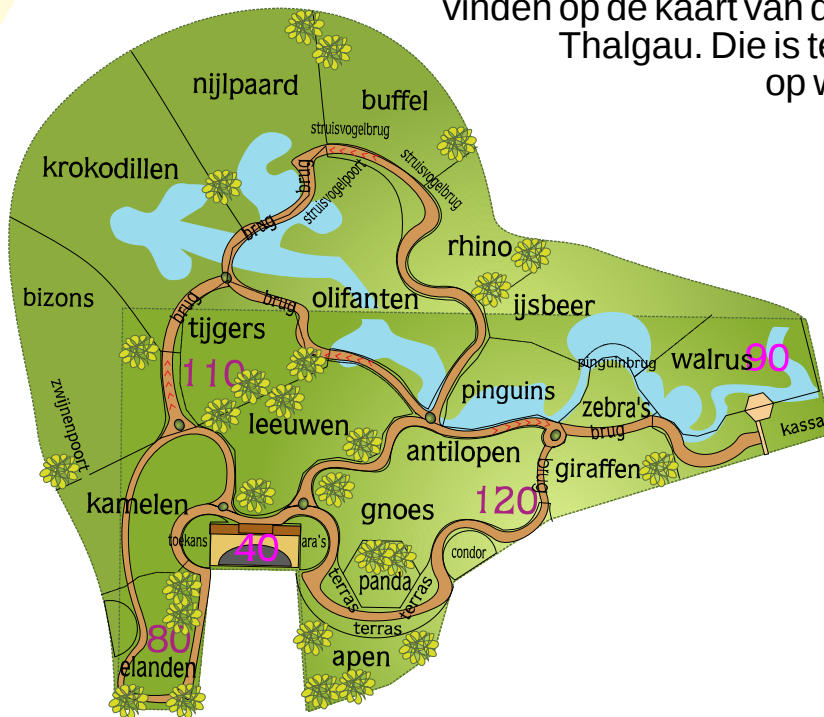
10 Z-zebrahouding

11 Vier zwijntjes

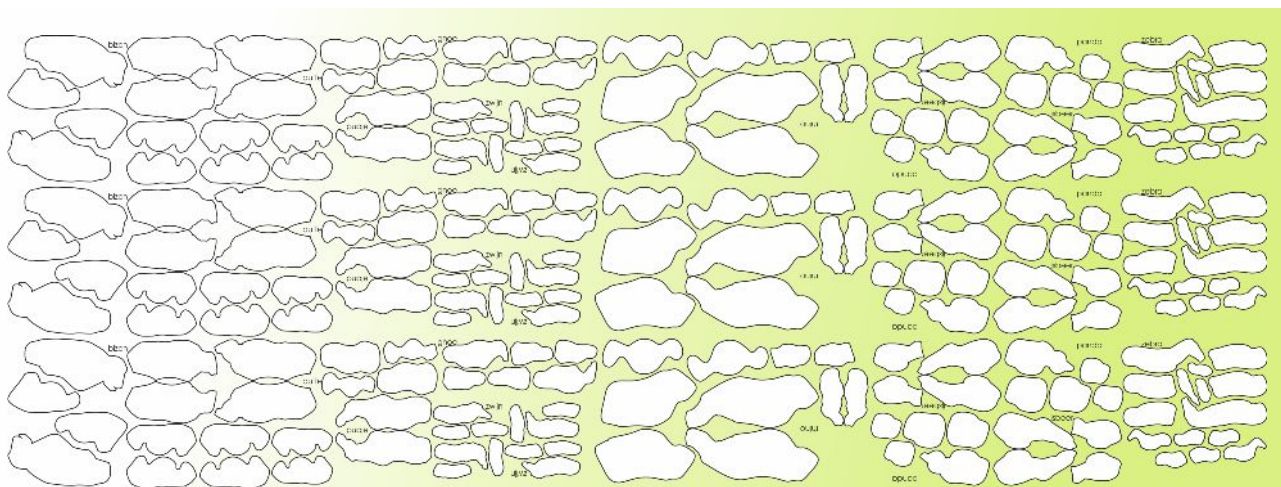
Ten zuidoosten van Thal Brück ligt een 19de eeuwse diergaarde. Het is een tweelingdiorama van die met het slot Rosenthal. Vroeger waren deze diorama's uitwisselbaar, maar de deirentuin is uitgebreid. Beide zijn te vinden op de kaart van de graafschap Thalgau. Die is te downloaden op www.op-zet.nl

Tekenen

Vrijwel geen leverancier voorziet in wilde dieren op schaal **Z**. Die moet ik dus zelf maken. Nu heb ik vroeger al eens een aantal wilde en circusdieren geboetseerd van een strip tweecomponentenkit. Later ontwikkelde ik een methode met karton en vloeibaar hout voor het maken van paarden die hiervoor veel meer mogelijkheden biedt.

Dat is de methode die ik ook op een aantal exotische creaturen wil toepassen. Met Corel Draw teken ik een eerste serie veel voorkomende gaardebewoners. Hier zijn ze alfabetisch: bizon, buffel, eland, gnoe, neushoorn, panda, ijsbeer, zebra en zwijn. Ik zet ze op in duplo om paartjes te maken en dan meteen ook in verschillende poses.

bizons buffels elanden zwijnen/gnoes neushoorn ijsberen/panda's zebra's

Ik wil een bizonpaar, twee buffels, een eland met gewei en een drachtig elandvrouwtje, twee gnoes, twee neushoorns met een kalf, een staande en een zittende panda, twee ijsberen, twee zebra's met een kalf en vier verschillende zwijnen.

Ik teken alleen de omtrekken van kop en lijf om af te drukken op karton. Dikke beesten bestaan uit meer lagen dan dunnere. De poten ga ik maken van uitgerold tindraad.

Ik scan als het ware laag voor laag door zo'n beest heen. Van elk laagje teken ik een silhouet...afdrukken en dan maar beesten knippen met een borduurschaartje.

Op de vorige pagina zie je van links naar rechts de genoemde rij silhouetjes. Nu zijn ze niet meer helemaal alfabetisch. De zwijnen heb ik om uit te komen bij de gnoes gefrommeld. Hieronder zie je plaatjes van het échte dier en zijn uitvoering op schaal **Z**.

Lagen karton

Bizonbont was in de 19de eeuw het toppunt van exotisch. Dus werden die al vroeg aan gekocht. Ze zijn de Amerikaanse uitvoering van wisenten en vooral de stieren waren beesten van formaat. Men kende de grotere wisent maar de bizon zag er veel stoerder uit. Zijn lekker dikke bontjas benadrukte de zware torso en met die grote haakse horens was hij meteen al populair.

Op schaal bestaat hij uit drie lagen karton, gelijmd met houtlijm. De pootjes van uitgerold soldeerdraad moeten in de juiste vorm. Dan druk er ik aan de onderkant met een pincet hoefjes aan. De andere kant wordt afgeplat om het pootje aan de romp te kunnen lijmen. Ook zijn staart is van dat tindraad. Die delen zet ik met superglue aan de romp vast en buig ze nog tot ze leuk staan, even rommelen zodat hij niet omvalt.

De torso wordt bedekt met een penseeltje vloeibaar hout, net zolang tot er geen karton meer te zien is. Ik stip hem aan tot hij er ruw en zwaar uitziet. Bizondames hebben een minder zware torso en een breder bekken, maar ze zijn niet minder imposant dan de heren. Hun schouderhoogte is wel 8,5 mm!

Met het penseeltje komen de details uit de verf. Spierbundels en vacht vereisen veel extra aandacht, maar vooral de kop.

16. KAAPSE BUFFEL

Dikke buffel

Toen kwam de buffel. Het zijn geen gewone horens, die van de buffel, meer een pruik als van een Engelse magistraat. Eén buffel staat in de gebruikelijke houding over de Serengeti te staren, de andere neemt een defensieve houding aan, met de kop naar voren. Een buffel is geen koetje, maar een echt wild dier, dat zich zeer agressief kan verdedigen en dat kun je zien aan de houding. Het valt niet mee om die houding op schaal **Z** overtuigend te krijgen, maar een poging kun je altijd wagen, toch?

Vier lagen karton vormen het lijf en twee de kop. De pootjes, de staart en in dit geval de horens, zijn ook weer gemaakt van dat soldeerdraad. De buffel moest met vloeibaar hout behoorlijk dik worden gemaakt. Het is een oplossing van lijm en vloeibaar hout, ongeveer zo dik als yoghurt. Het is op acrylbasis en droogt vrij snel. Toch ben je met zo'n dikke buffel nog een hele tijd bezig. Er zitten zeker wel vijf zes lagen spul op. Hij is dan ook zo'n 4,5mm dik!

eland

Messing gewei

Omdat een flink aantal dieren al veulens en kalfjes heeft krijgt de eland die nou juist eens niet. Maar mamma eland is wel in blijde verwachting. Elanden zijn grote dieren, veel groter dan een paard. Op schaal **Z** is hij 12,6 mm lang met een staartje van 3,0 mm.

Alleen het mannetje draagt het bekende gewei, dat er een beetje uit ziet als een gatenplant. Het is hier geknipt uit heel dun messing en daarna zijn de randjes opgedikt met vloeibaar hout net als die typische omlaag gebogen snuit.

Gelukkig zijn al die tinnen pootjes achteraf nog buigzaam. Daardoor kun je zo'n beestje behoorlijk op vier pootjes laten staan en in een beetje natuurlijke houding neerzetten.

gnoe

Er waren in de 19de eeuw miljoenen gnoes, wildebeesten, maar twee was wel genoeg voor in Thalbrück. Het was al een hele klus om ze uit Africa te importeren. Ze hebben horens, die zijn gesneden uit heel dun soldeertin en daarna naar elkaar toe gebogen tot twee vraagtekentjes. Deze 19de eeuwse gnoes hebben veel te dikke pootjes, maar die zaten er al aan toen ik dat ontdekte. Ze moeten het er maar mee doen voor ik later weer een paar miljoen nieuwe maak.

Neushoorn in vijven

Dit was voor de diergaarde een waagstuk, want de neushoorn is één van de grote vijf als je op safari gaat. Voor een herbivoor is deze zwaargewicht tank uiterst agressief. Neushoorns staan in de aanvalshouding met hun kop omlaag. Hier is moeder neushoorn met de kleine op pad en wroet vader, in zijn volle lengte van 15,5mm, in de grond. Vooral de kleine neushoorn werd een grote bezienswaardigheid.

De grote bestaan uit vijf lagen karton en een hele plens vloeibaar hout. Ook de plooien in het pantser zijn daarmee gedetailleerd. De pootjes, de staart én de hoorn bestaan weer uit soldeerdraad. Die hoorn heb ik er stomp op gelijkmd, lastig, want hij dreigde er steeds af te vallen (schijnt in het groot ook voor te komen). Bij het beschilderen zijn de plooien en randen van het pantser benadrukt.

ijsbeer

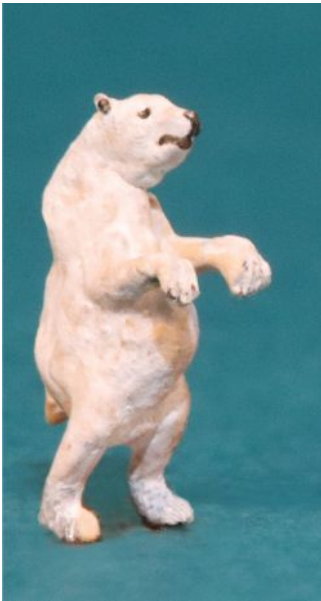

Detail uit het schilderij "mothers warmth" van Robert

De reuzenbeer

Beide zijn beren, de reuzenpanda en de ijsbeer. De panda heet wel reuzen-, maar de ijsbeer is eigenlijk de échte reuzenbeer. Dat vereiste een nieuw en enorm groot verblijf in de diergaarde. Een typische houding van de ijsbeer is om rechtop staand over de ijs vlakte te kijken en het is leuk om er ook zo één te maken. De kunst is dan nog om hem ook overtuigend op de macrofoto te krijgen.

Panda's kunnen zo lekker uitgezakt zitten en daarvan moet er natuurlijk ook een in de diergaarde van Thal Brück. Zijn berenoren zijn het resultaat van gepenseel met vloeibaar hout. Bij de panda zijn ze zwart, net als zijn kenmerkende zwarte zonnebril, zijn zwarte omslagdoek en zwarte achterpoten. Daar zit dan 6,8 mm reuzenpanda. De ijsbeer is als hij staat 11,4mm hoog (2,5 meter).

panda

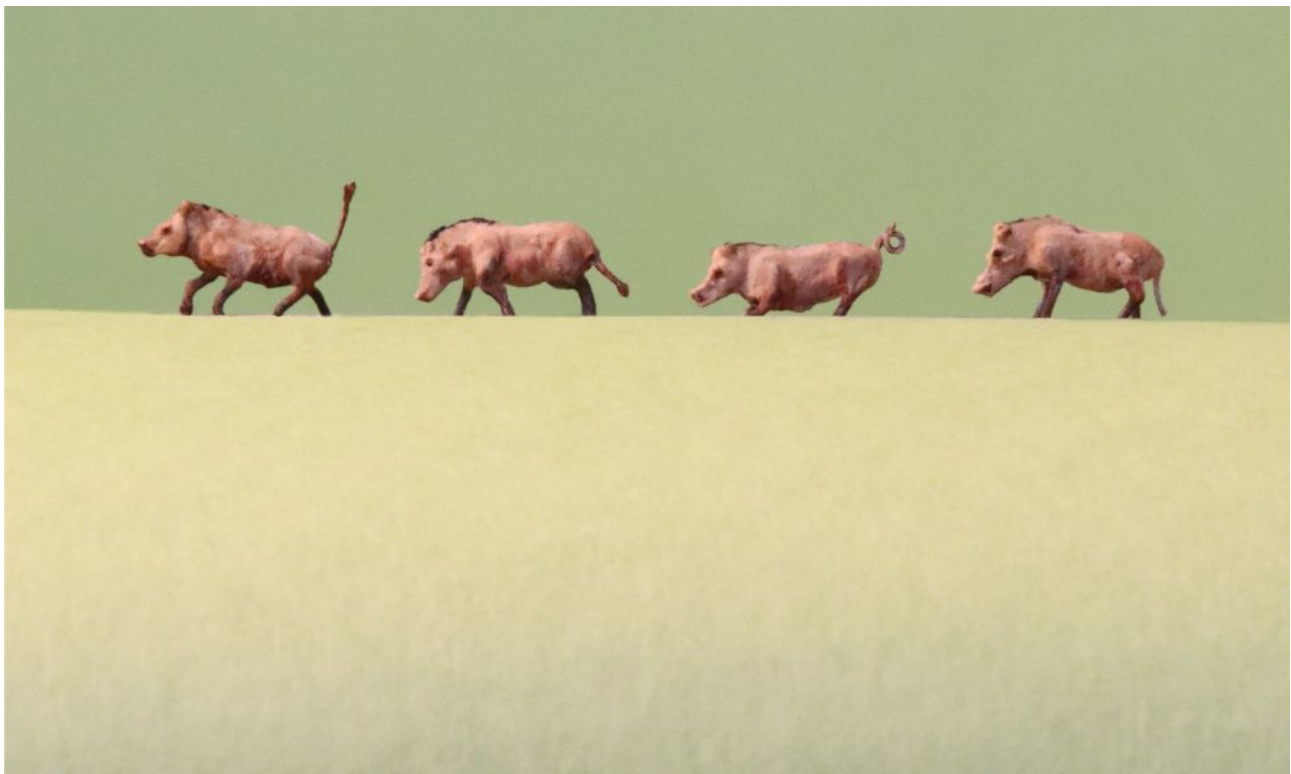
Z-zebrahouding

Een zebra lijkt bij nadere beschouwing niet écht op een paard en ook niet op een ezel. Een zebra is nou eenmaal een zebra. Het opvallendst zijn natuurlijk zijn strepen, maar ook die stijve manen moet je daarom benadrukken. De manen van de **Z**-zebra zijn gemaakt van zeer dun geplet soldeer-draad, dat aan de rand een beetje uitrafelt. Ook staan ze in typische zebrahoudingen.

Die met de opgeheven kop is duidelijk de hengst. De merrie is wat neergebogen en het veulen staat te drinken. Achteraf heb ik ze nog nieuwe, tinnen, staarten gegeven omdat de oude er zo dik uitzagen.

Als je details zoals die slag tandjes niet kunt maken, kun je ze altijd nog suggereren met een penseeltje acrylverf. Maar er zijn wel grenzen aan het detail. Zo is niet elk detail functioneel, omdat je het toch niet met het blote oog kunt waarnemen. Daarover is een artikel: *Visueel Nut* op www.op-zet.nl.

Maar dan de foto's! Macro-opnamen zijn volstrekt meedogenloos. Opeens zie je de diertjes levensgroot in beeld, maar ook elk foutje dat je hebt gemaakt wordt een FOUT!

Vier zwijntjes

In Thalgau waren wilde zwijnen niet geliefd. Maar hier kwamen vier *Afrikaanse* zwijntjes. Ik heb ze afgeleid van foto's. Ze staan in vier zoveel mogelijk kenmerkende houdingen. De eerste gaat er met opgestoken staart vandoor. De tweede is gewoon lekker aan het scharrelen. De derde is net naar truffels aan het wroeten en de vierde neemt een dreighouding aan. De slag tanden heb ik vanwege het formaat weg moeten laten. De vier zijn ook maar 6,6mm lang. Dus heb ik hun tandjes op de snuiten geschilderd. Aan de onderkant zijn ze wat donkerder. Hun buiken zijn immers altijd lekker bemodderd.

Wat een mooie beestjes in de diergaarde Thalbrück! Je wordt helemaal enthousiast. Er moet beslist nog een tweede serie dieren komen. In een volgend infoblad lees je meer over de dromedarissen, kamelen, giraffen, walrussen en toekans, olifanten en ook een mammoet.

Een mammoet? Ja, gewoon om het eens te proberen. Daarmee kan ik ook het maak verhaal ook eens stap voor stap laten zien.